

saa halvt, saa ufuldstændigt som dette, kommer man vanskelig nogen Sinde til at faa det fuldstændige og heldige. Er det da saa vanskeligt at faa en virkelig hemmelig Afstemning? Naturligvis maa vi bortse fra mange Tilfælde, saaledes som den ærede foregaaende Taler omtalte, som ikke vedrøre den Kontrol, som selve Afgivelsen af Stemmesedlerne er underkastet. Disse Tilfælde kunne vi overhovedet ikke beherske, men de andre kunne vi beherske. Vi kunne sørge for, at der er fuldstændig Frihed for det enkelte Individ til at afgive sin Stemme, som han vil, og jeg skal i den Henseende ganske slutte mig til de Betragtninger, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe) gjorde gældende, at man kan optage det engelske System f. Eks. i den Form, at naar en Mand har legitimeret sig som Vælger, faar han en Stemmeseddel, paa hvilken der med store trykte Bogstaver staar, hvem der er Kandidater, og saa kan der være en Anvisning paa, at man skal strege dem over, man ikke vil stemme paa, saaledes at kun den Mands Navn bliver tilbage, man vil stemme paa, og saa skal han lægge Stemmesedlen i Konvolutten og aflevere den i Stemmekassen. Han kan ogsaa sætte et Kryds ved vedkommende Kandidats Navn, eller man kan have perforerede Stemmesedler, saaledes at man kan rive det enkelte Navn fra, man stemmer paa, og kaste det i Urnen, medens Resten paa en kontrolleret Maade, dog ikke saaledes, at man kan kontrollere, hvad der staar derpaa, kastes i en anden Urne, der tjener som en Slags Papirkurv. Det er i Virkeligheden saa let at indrette en virkelig hemmelig Afgivning af Stemmesedlerne, men man maa naturligvis skride til hemmelige Rum, mien de kunne i Virkeligheden indrettes overordentlig let ved Hjælp af Tæpper, Portierer osv., hvis man ikke vil have fast Opstilling, uden stor Bekostning, og hvis man virkelig fra alle Sider ønsker, hvad jeg haaber, at komme til en virkelig hemmelig Afstemning, kan man ikke sige, at Besværlighederne ved at indrette den Slags Afstemning ere saa store, at vi maa slaa af paa disse Forordringer, det er der ingen som helst Grund til. Naturligvis vil en hemmelig Afstemning tage længere Tid — hvor den ikke er indrettet særlig bekvemt — end saaledes, som den nu foregaar. Men herpaa vil man naturligvis kunne bøde, hvis man tidligere paa Dagen kunde skride til Stemmegivningen ved f. Eks. at udelade Valghandlingen. Men beholder man denne,

forekommer det mig ikke, at der vilde være noget som helst i Vejen for, at Afstemningen kunde begynde, inden Valghandlingen var sluttet, maaske samtidig med, at Valghandlingen begyndte; men vilde man ikke gaa med dertil, kunde man bestemme, at den mundtlige Valghandling skulde ende inden et bestemt Klokkeslet, uden at man derfor behøvede at skride til væsentlige Indskrænkninger i Retten til at udtale sig paa Valgdagen. Naar der f. Eks. er to Kandidater, ville 3 Timer saaledes som Regel være tilstrækkelige til Valghandlingen. I den Kreds, hvor jeg blev valgt, varede saaledes Valghandlingen fra Kl. 11—2, altsaa i 3 Timer. Man kunde f. Eks. sige, at Valghandlingen maatte være saa mange Timer, som der var Kandidater, plus 1 Time, og saa træffe Bestemmelser om, at den enkelte Kandidat ikke maatte stjæle Tiden fra de andre, noget, man let kunde gøre. Hvis man ikke vilde det, kunde man som sagt gaa til, at Afstemningen begyndte, før den mundtlige Handling var sluttet. Det vilde da være let at gennemføre en virkelig hemmelig Afgivning af Stemmesedlerne i en rimelig Tid. Jeg vil udtrykkelig pointeré, at de rent praktiske Besværligheder, der kunne være ved Gennemførelsen af den hemmelige Afstemning, ikke bør være en Hindring for denne Reform, naar man i øvrigt anser den for paatrængende nødvendig eller saare heldig, og jeg anser den for saare heldig af de Grunde, jeg nu har haft Lejlighed til at udvikle.

**Nielsen-Grøn:** Naar jeg tillader mig at tage Ordet for hemmelig Afstemning, er det første Gang, jeg har talt om denne Sag i dette høje Ting, men siden jeg har været her sidst, har jeg ogsaa haft Lejlighed til som ingen anden af de Herrer at se, hvad Valgtryk fører med sig. Naar jeg siger dette, maa de Herrer ikke tro, at jeg har en eneste bitter Tanke over for min daværende ærede Modkandidat, det nuværende ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (M. Madsen). Vi optraadte meget aabent og ærlig, jeg kan sige ridderlig, over for hinanden, men jeg beklager det forfærdelige Valgtryk, som der blev udøvet over for mange af Vælgerne af de Herrer Godsejere. Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) sagde i sit Foredrag saaledes: „Valgtryk bruges kun, naar Sindene ere i stærkt Opør, og Fanatismens Bølger gaa højt.“ Jeg maa da ærlig tilstaa, at i de 11 Aar, jeg har været i Saksøbing-Kredsen, have Sin-